

Hrvatska kristalografska zajednica Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU

Hrvatska kristalografska zajednica (HKZ), koja djeluje kao znanstveno vijeće Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, punopravna je članica Međunarodne udruge za kristalografiju (International Union of Crystallography, IUCr) i Europske kristalografske zajednice (European Crystallographic Association, ECA). U HKZ je učlanjeno oko 100 znanstvenika i to kemičara, fizičara, biologa, mineraloga, geologa i srodnih struka, koji se bave znanstvenim istraživanjem kristalne strukture i mikrostrukture anorganskih, organometalnih i organskih spojeva, pretežno tehnologijski važnih materijala, te odnosa strukture tih spojeva i njihovih kemijskih, fizičkih, farmaceutskih i drugih svojstava.

Hrvatski kristalografi djeluju organizirano od 1966.godine, u bivšoj državi u okviru Jugoslavenskog centra za kristalografiju (JCKr), a od 1992.godine u okviru HKZ, pod okriljem JAZU odnosno HAZU. U bivšoj državi sve aktivnosti JCKr vođene su i poticane iz Hrvatske, pod vodstvom akademika Draga Grdenića (osnivača i predsjednika JCKr) i akademika Borisa Kamenara (tajnika JCKr). U tom razdoblju priređivane su redovite godišnje znanstvene konferencije kristalografa s međunarodnim sudjelovanjem, uključujući i europsku kristalografsku konferenciju (Ljubljana-Trst). JCKr je primljen u punopravno članstvo IUCr 1967.godine, a jedan od osnivača ECA akademik B. Kamenar bio je dopredsjednik i predsjednik ECA sa šestogodišnjim mandatom. JCKr je izdavao znanstveni časopis *Godišnjak JCKr*.

Od 1992.godine HKZ, pod predsjedanjem akademika Borisa Kamenara (do 2006) i akademika Stanka Popovića (od 2006), priređuje redovite godišnje znanstvene skupove s međunarodnim sudjelovanjem, u suradnji sa Slovenskim kristalografskim društvom. Na pojedinom skupu sudjeluje i do sto znanstvenika, među njima i vrhunski svjetski kristalografi uključujući i dobitnike Nobelove nagrade. Pozvana predavanja objavljuju se u časopisima *Croatica Chemica Acta* i *Acta Chimica Slovenica*. 2011.godine HKZ je priredila jubilarnu dvadesetu konferenciju kristalografa s međunarodnim sudjelovanjem, *20th Croatian - Slovenian Crystallographic Meeting*, Baška, s 80 sudionika.

Hrvatski kristalografi su svojim djelovanjem postali vrlo prepoznatljivi u međunarodnoj znanstvenoj zajednici. Prikazi aktivnosti HKZ objavljuju se u časopisu *IUCr Newsletter*. Na poziv Uredništva *IUCr Newsletter*, priređen je opširan prikaz razvoja kristalografije u Hrvatskoj (*Crystallography in Croatia*) koji je 2011.g. objavljen u tom časopisu. Dvadeset hrvatskih kristalografa dobilo je za svoj znanstveni rad nagradu za životno djelo, državnu nagradu, nagradu HAZU ili nagradu grada Zagreba. Prema Hrvatskoj znanstvenoj bibliografiji, niz kristalografa nalazi se u samom vrhu znanstvene produkcije u prirodoslovlju. HKZ se stalno brine za znanstveni podmladak, tako da je jedna od udruga s najmlađim članstvom u Hrvatskoj.

Članstvo HKZ u IUCr i u ECA omogućava hrvatskim kristalografima povoljniju kotizaciju za sudjelovanje na znanstvenim skupovima, dobivanje glasnika *IUCr Newsletter*, sudjelovanje u međunarodnim odborima, povjerenstvima, uredništvima časopisa, lakše natjecanje za međunarodne stipendije, međunarodnu suradnju i sl.

ECA je u travnju 2011.godine predložila da HKZ priredi *29. Europski kristalografski sastanak, 29th European Crystallographic Meeting, ECM29, 2015.g.* u Hrvatskoj. *Savjet Europske kristalografske zajednice* na svojoj sjednici 27.08.2011. godine u Madridu prihvatio velikom većinom glasova prijedlog Hrvatske

kristalografske zajednice i odlučio da domaćin *29th European Crystallographic Meeting* 2015.godine bude Hrvatska. Sastanak s oko 1000 sudionika održat će se u Rovinju od 23. do 28. kolovoza 2015.godine.

Prosinac 2011.g.

Akademik Stanko Popović, predsjednik HKZ